

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/12962/2022

Lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen lakiluonnoksen 2 §:ään (Valtionavustuksen saaja)

Allergia-, iho- ja astmaliitto kannattaa esitystä. Lain tulee ensisijaisesti turvata sosiaali- ja terveysjärjestöjen taloudelliset toimintaedellytykset niiden autonomiaa kunnioittavalla tavalla ja nykyisen käytännön mukaisesti rahoitus tulee kohdistaa terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen yleishyödyllisille yhdistyksille ja säätiöille. Sosiaali- ja terveysjärjestöille on välttämätöntä, että niiden toiminnan jatkuvuus turvataan ja rahoitus sekä sen taso ovat ennakoitavia pidemmällä tähtäyksellä.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen lakiluonnoksen 3 §:ään (Avustettava toiminta)

Perusteltua on, että rahoituksen kokonaistasossa otetaan huomioon yleinen kustannustason kehitys. Allergia-iho- ja astmaliitto pitää hyvänä uutta rajausta, että avustettavan toiminnan tulee osaltaan tukea ihmisten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä perusoikeuksien toteutumista. Rajauksen soveltaminen käytännön päätöksiin edellyttää alan hyvää ymmärrystä, mikä korostaa nykyisen Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) asiantuntemuksen tärkeyttä esim. seurannan osalta.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen lakiluonnoksen 4 §:ään (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus)

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää hyvänä, että STEAn asemasta ja toimivallasta säädetään lain tasolla ja että lakiesitys sisältää tähän tarvittavat säännökset ja sitä voidaan täydentää asetustasolla.

Avustusvalmisteluun, seurantaan ja raportointiin liittyvän hallinnollisen taakan keventäminen on perusteltua sekä valtionapuviranomaisen että järjestöjen toiminnan tehostamiseksi.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen lakiluonnoksen 5 §:ään (Valtionapuviranomainen)

Järjestöautonomian näkökulmasta on tärkeää, että STEA avustuskeskuksena toimii nykyiseen tapaan itsenäisenä valtionapuviranomaisena. STEA:n asiantuntemusta voidaan hyödyntää myös ministeriön muuhun valtionavustustoimintaan liittyvässä järjestöjen avustamisessa.

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää tärkeänä, että jatkotyössä selvitetään mahdollisuudet hallinnonalojen yhteisen avustuskeskuksen perustamiseen. Yhteinen avustuskeskus voisi antaa mahdollisuuden tehostaa avustustoimintaa, yhdenmukaistaa käytäntöjä ja myös vahvistaa järjestöautonomiaa, kun avustusvalmistelu olisi kauempana sektoriministeriöiden poliittisesta ohjauksesta.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen lakiluonnoksen 6 §:ään (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusasioiden neuvottelukunta)

Allergia-, iho- ja astmaliitto kannattaa avustusasioiden neuvottelukunnan säilyttämistä valtionhallinnon ja järjestöjen yhteistyöelimenä. Neuvottelukunnan asettamisesta tulee säätää erikseen, määritellä

neuvottelukunnan kokoonpanosta ja turvata riittävä järjestöedustus ja huolehtia, että edustus on määräajoin kiertävä. Tämä on tärkeää myös järjestöjen autonomian turvaamisen kannalta, että järjestöjen valtionavustusten strategiset tavoitteet ja rahoituksen painopisteet asetetaan yhdessä järjestöjen kanssa. Yhdymme SOSTEn näkemykseen, jonka mukaan erillistä arviointi- ja avustusjaostoa ei tarvita.

Tähän voitte kirjoittaa kommenttinne liittyen lakiluonnoksen 7 §:ään (Valtionavustuksen määrä)

Avustuksen yleiskatteellisuus on tärkeää, ja että lain tasolla säädetään se, että avustuksella saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta ja hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän.

Liitto pitää tärkeänä sitä, että järjestöjen varallisuusharkinnan kriteerit asetetaan riittävän korkeiksi tukemaan autonomiaa ja sitä, että järjestöillä on mahdollisuus rakentaa puskureita varautumisena toiminta- ja rahoitusympäristön muutoksiin.

Tähän voitte kirjoittaa mahdollisia muita huomioita ja kommentteja

Järjestöjen avustusten painopisteen tulee näkemyksemme mukaan siirtää kohdennetuista avustuksista yleisavustuksiin. Järjestön hankkima muu rahoitus täytyy olla käytettävissä sen itse valitsemiin kohteisiin.

Hellemaa Paula

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry